

2026 MEB-AGS

OABT

**TÜRKİYE GENELİ
DENEME SINAVI**

**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
ÖĞRETMENLİĞİ**

ÇÖZÜMLER **05**

İNDEKSAKADEMİ

8. Türkçe sözcüklerde dudak uyumu tam değildir : Yı-
dür-ür-di , vir-ür

Ayrılma durumu, Kuzeybatı Türkçesindeki gibi
düz-geniş ünlülüdür: ben- den

Belirtme ve yönelme durumu ekleri “g” sesinin düş-
mesiyle kullanılır: yoklu-y-a , bu-n-lar-ı

Belirtme durumu eki Eski Türkçede -ıg şeklindedir.
Bu ekin ünsüzü, Oğuz Türkçesi geleneğinde siste-
matik olarak erimiştir. **(bu-n-lar-ı)**

Yönelme durumu eki Eski Türkçede -ga şeklindedir.
Bu ekin ünsüzü , Oğuz Türkçesi geleneğinde siste-
matik olarak erimiştir. **(yoklu-y-a)**

Söz başındaki patlayıcı, ötümsüz, damak ünsüzü :
Özellikleri verilen ünsüz “k” dir.

Verilen parçada git-di, gizle-r sözcüklerinde **k- >g-**
tonlulaşması yaygındır.

B seçeneğindeki açıklama yanlıştır. Ek fiilin kullanı-
mı için aşağıdaki tabloya göz atınız.

er	ir, e,	i
Orhun- Uygur- Karahanlı- Ha- rezm	Çağatay	Eski Anadolu Türkçesi

ABCDE

9. Söz-i (-i : belirtme durumu)

Göz-i (-i : 3.tekil iyelik)

Biz-i (-i :belirtme durumu)

Günah-ı (-ı: belirtme durumu)

Yaradan (Tanrı anlamındadır. Herhangi bir durum
eki yoktur.)

Not: İyelik eki ve çoğul eki durum eki kategorisinde
değildir!!!

ABCDE

10. Yit- ür – me (emir 2.tekil)

Teg- ür- gil (emir 2.tekil)

Okı-sun (emir 3.tekil)

İt-süni (emir 3.tekil)

uk (emir 2.tekil)

ABCDE

11. dar-yuvarlak-art : u

A seçeneğindeki macun kelimesine dikkat ! Soru kö-
künde Türkçe kökenli sözcük diye ayrıca bir detay
söz konusu olduğu için cevap macun olamaz. Çün-
kü Türkçe kökenli sözcüklerde /m/ ünsüzü kelime
başında kullanılmaz. Doğru yanıt yufka sözcüğüdür.

ABCDE

12. yüksek- l- me- s-i (yüksek: isim / -l : isimden fiil
yapım eki / me-: isim-fiil eki / -i : 3.tekil kişi /)

Bu sözcükte “l” sesi, çatı eki değildir.

geç-tikçe (-tikçe : zarf-fiil) / Bu sözcükte çatı eki
yoktur.

**Bul-un- ma-s-ı (bul-: fiil / -un: dönüşlülük eki/ -
ma-: isim-fiil eki / -ı: 3.tekil kişi)**

**Kayıt + et- il- en (-il : dönüşlülük eki / -en : sı-
fat-fiil)**

Değerlendirilebilir: (değerlen-dir-il- ebil- ir) / -il eki
edilgenlik ekidir. Bu sözcükte çatı eki yoktur.

ABCDE

13. I. Bilge Karasu romanları / ilk bakışta fark edil-
Özne
mesi zor, dikkatle bakılınca çözülebilen çok kat
Yüklem
manlı metinlerdir.
- II. Bilge Karasu'nun Gece romanında / paranoya
Yer tamlayıcısı
ve şiddetin sarmalındaki kamplardan oluşan bir
Edat T.
şehirle / karşılaşırız.
Yüklem
- III. Roman kişileri / otoritenin kontrolündeki farklı
Özne Yer tamlayıcısı
kamplarda / yaşamaktadırlar.
Yüklem
- IV. Şehrin içindeki kampların sadece dışına çıkmak
Özne
değil, içine girmek de/ zordur.
Yüklem
- V. Kampların özgürlüğü sınırlandırıcı bu özellikleri/
Özne
işlevsel olarak / kullanılmıştır.
Zarf T. Yüklem

I ve IV numaralı cümleler özne- yüklem şeklindedir.

ABCDE

14. V numaralı sözcükte sadece yapım eki kullanılmıştır.
Kapa- n- miş sayfalar (-n : çatı eki / -miş : sıfat-fiil eki)

ABCDE

15. Muhammed Yakub-ı Çingî tarafından 17.yüzyılın ikinci yarısında kaleme alınan sözlük *Zebân-ı Türkî*'dir. Eserin diğer adı Kelür-nâme'dir.

ABCDE

16. Metnin uyak örgüsü aaab şeklindedir. (düz uyak)
Divan şiirinden izler taşır. (ikinci ve dörüncü dizeler)
Alındığı parçanın son dörtlüğüdür. (Mahlas kullanılmıştır)
Yarım uyak ve redif vardır.
(-ar ve im ekleri rediftir. yan-, kan-, dön- fiillerinde "n" sesi yarım uyaktır.
İkinci dizede kinaye yapılmamıştır.
İçüp aşkın şarabını kanarım dizesinde "kanarım" sözcüğü **tevriyeli** kullanılmıştır.

ABCDE

17. C seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır.
Câmi'ü't- Tevârih adlı eser Reşidüddin'e aittir.

ABCDE

18. *Envârü'l-Âşıkîn* adlı eser, Ahmed Bîcan'a aittir. (15. yy.)

ABCDE

19. Andrew Lang, Edward Tylor ve James Frazer Evrimsel Halk Bilimi Kuramı'nın temsilcileridir.
Evrimsel Halk Bilimi Kuramı; Gelişme Kuramı, İngiliz Antropoloji Kuramı şeklinde de adlandırılır.

ABCDE

20. Parçada tanıtılan Dede Korkut hikayesi, *Salur Kazan'ın Yedi Başlı Ejderhayı Öldürdüğü Boy*'dur.

13.hikâye olarak bilinen bu anlatı, MEB 10.sınıf ders kitaplarında da yer almaktadır.

ABCDE

21. Parçada söz edilen İslami Dönem destanı, *Edige Destanı* 'dır.

ABCDE

22. Parçada söz edilen âşık 19.yy.temsilcilerinden Çıldırılı Âşık Şenlik'tir.

ABCDE

23. Verilen dörtlük, Doğu Türkçesi dil özelliğine sahiptir. Bu ipucudan hareketle metin bir hikmetten alınmıştır yorumu yapabiliriz.

ABCDE

24. *Kesikbaş Destanı*: Kirdecî Ali'ye ait cenkname türünde eserdir.

Salsalname: Şeyyad İsa'ya ait cenkname türünde eserdir.

Hançerli Hanım realist bir hikayedir.

Tarih-i Kal'a-i Kan, Hz. Ali cenknamesidir.

Havname, Hz. Ali cenknamesidir.

ABCDE

25. I. Bu kıssadır, bir mecmua kenarında kaydolunmuş; biz de gördük, söyledik. (**Bitiş**)
 II. Edeyim meclise bir kıssa beyan/ Kıssadan hisse ala ârif olan. (**Başlangıç**)
 III. İsim isme, kisib kisbe, semt semte benzer, geçmiş zaman söylenir, yalan gerçek vakit geçer. (**Açıklama**)

Doğru sıralama B seçeneğindeki gibi olmalıdır.

ABCDE

26. Beytin vezni "fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün"-dür. Vezne göre her iki boşluğa da "kapalı-kapalı-açık-kapalı (--.-)" hece değerinde sözcükler getirilmelidir.

Bağdatlı Ruhi'ye ait olan bu beyit, rindane bir eda ile kaleme alınmıştır. "Ben kimim bir kalender divaneyim (âşığım), yerim meyhanedir. Asma kızı (şarap) mahremimdir, arkadaşım şarap kadehidir." Hem vezin hem de anlam gereği ilk boşluğa "meyhânedir", ikinci boşluğa ise "peymânedir" sözcüğü getirilmelidir.

ABCDE

27. **Fahriyeler**, divan şairlerinin kendilerini/sanatlarını övdükleri şiirlerdir. Bir veya birkaç beyit olabildiği gibi müstakil olarak yazılan fahriyeler de vardır. Divan şairlerinin gazel ve mesnevilerde de fahriyeye yer verdikleri görülür. Fahriye, aynı zamanda kasidenin de bölümlerinden biridir. Türk edebiyatının en ünlü fahriye yazarı Nefî'dir.

D seçeneğindeki beyitte şair kendini değil meyhaneyi över. Beyitlerin günümüz Türkçesine aktarımları aşağıda verilmiştir.

- A) Şiir söyleme yeteneği hususunda meydanın ustasıyım, bu yeteneğimle ben zamanın şairlerini ayaklar altına aldım.
 B) Saf bir söyleyişe sahip Nefî'nin bir benzeri var mı, onun şiir söyleme biçimini hiç kimsede gördün mü?
 C) Mesîhî'nin gül gibi şiirini gören ay ve diken utançından eriyerek, jâle haline gelmiştir. Şiir; cazip, seçkin oluşu cihetiyle gül gibi tasavvur edilmiştir.
 D) Gerçi meyhaneyi görmedik amma görenlerden işittik. Onun için neşe veren, safa dolu bir makam diyorlar.
 E) Benim şiir sayfam taze bir gonca gibidir. Bütün yetenekliler onu elden ele dolaştırdılar.

ABCDE

28. Verilen metnin uyak örgüsü xa xa şeklindedir. Bu örgü kıtaya aittir.

A-B-C-E seçeneklerindeki değerlendirmeler kıta için doğrudur.

D seçeneğindeki açıklama yanlıştır. Kıtalarda anlam bütünlüğü vardır.

ABCDE

29. **Hüsnitalil:** Sebebi bilinen bir olayı, gerçek sebebi dışında güzel ve uygun bir sebebe bağlama sanatıdır.

A seçeneğinde şair, suyun başını taştan taşa vurup bir ömür boyu dolaşmasının sebebini, sevgilisinin ayağının toprağına ulaşma isteğine bağlar.

B seçeneğinde şair, halkın kalabalık hâlde bir tarafa hücum ediş sebebini, sevgilinin gelişine bağlar.

C seçeneğinde şair, yaseminlerin doğal olarak duvara sarılma sebebini, sevgilinin gül bahçesine gelmesine bağlar.

E seçeneğinde şair, baharda bahçenin güzelleşmesini, sevgilinin geliş sebebine bağlar.

D seçeneğindeki beyitte güzel bir nedene bağlama sanatı olan hüsnitalil yoktur.

Beytin dil içi çevirisi: Sen gittin ama canı hasret ile bıraktın. Sensiz olan dostlar sohbetini bile istemem.

ABCDE

30. **Beytin vezni:** mefâ'ilün / fe'ilâtün / mefâ'ilün / fe'ilün

Hevâ-yı aşk / dan ey dil / kelâl gel / medi mi

Kuvâ-yı hâ / hişine ih / tilâl gel / medi mi

Yukarıda verildiği üzere beytin vezni "mefâ'ilün / fe'ilâtün / mefâ'ilün / fe'ilün" şeklindedir. Buna göre "aşk", "kelâl" ve "tilâl" sözcüklerinde med, "dan ey" ifadesinde vasl ve "hişine" sözcüğünde imale yapılmalıdır.

ABCDE

31. "Çingenenin (kendi) cesaretini anlatırken hırsızlığını dile getirmesi gibi, kötü huylu insan da konuşurken çirkinliğini ortaya döker." şeklinde günümüz Türkçesine çevrilen beytin ikinci mısrası, akıcı ve güzel bir mısra olduğu için bir atasözü/vecize gibi yaygınlaşmıştır. Divan şiirinde bu tür mısralara **mısra-ı berceste** denir.

ABCDE

32. A, B, D, E seçeneklerinde kişinin dünyaya bağlanmaması, dünyanın gelip geçiciliği, dünyaya meyletmemek gibi bir bağlam söz konusudur.

C seçeneğinde ise dünyadan zevk almak düşüncesi işlenmiştir.

ABCDE

33. Bir şairin başka bir şaire ait bir dizeyi kendi metninde aynen alıp kullanması durumunu karşılayan kavram tazmindir.

ABCDE

34. B seçeneğinde telmih yapılan kişi Hz. Musa'dır. "Kelîm" sözcüğü "konuşan, söz söyleyen kimse" anlamına gelir. Bu sözcük, Tur dağında Cenabıhakk'ın kendisine hitap etmiş olması sebebiyle Hz. Musa'ya lakap olmuştur. Hz. Musa'nın mucizelerinden biri de asasını yere atınca asanın büyücülerin yılanlarını yutan ejderhaya dönüşmesidir. Beytin ikinci dizisinde bu mucizeye telmih vardır.

ABCDE

35. D seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. *Halilnâme* Abdülvasi Çelebi'ye aittir.

ABCDE

36. *Diyogen* dergisinin sembol yazarlarından olan ve Türk edebiyatındaki ilk mizahi sözlük *Lehçetü'l Hakayık*'ı kaleme alan sanatçı Direktör Ali Bey'dir.

ABCDE

37. Servetifünun Dönemi'nin toplumsal şairlerinden biri de Süleyman Nazif'tir.

Ona ait şiir türündeki eserler şöyledir:

- *Gizli Figanlar*
- *Fırak-ı Irak*
- *Batarya ile Ateş*
- *Malta Geceleri*

Mensur Eserler

Çal Çoban Çal

Tarihin Yılan Hikayesi

İki Dost

Kara Bir Gün (makale)

ABCDE

38. Yakup Kadri'nin bizzat kendisinin siyasal roman olarak nitelendirdiği eseri *Hüküm Gecesi*'dir. Roman Meşrutiyet Dönemi'ndeki parti içi ve partiler arası çekişmeleri konu edinir. Ahmet Kerim, Ahmet Samim, Samiye romanın önemli karakterleridir.

ABCDE

39. Parçada tanıtılan topluluk *Nayilerdir*. Türk şiirinde derin izler bırakmış bir topluluktur. Topluluk ulusal kimliğin inşasında Mevlana ve Yunus Emre gibi şairlerden düşünsel ve sanat anlamında beslenilmesi gerektiğini savunur.

ABCDE

40. Parçada tanıtılan şair, aynı zamanda bir ressam olan Bedri Rahmi Eyuboğlu'dur.

Sanatçıya ait önemli şiir kitapları şunlardır:

- *Yaradana Mektuplar*
- *Karadut*
- *Tuz*
- *Üçü Birden*
- *Dördü Birden*
- *Dol Karabakır Dol*

ABCDE

41. Verilen metin uyak örgüsü ve bendi oluşturan dize sayısı dikkate alındığında bir terzarima örneğidir.

Parça, saf şiir anlayışının özelliklerini yansıtır. (sembolik- bireysel-soyut- ölçülü- özenli dil)

ABCDE

42. Parçada tanıtılan sanatçı Attila İlhan'dır.

A,B,C ve D seçeneklerindeki eserler Attila İlhan'a aittir.

E seçeneğindeki *Kayayı Delen İncir* Turgut Uyar'a aittir.

Attila İlhan'a ait şiir kitapları şunlardır:

- *Duvar*
- *Sisler Bulvarı*
- *Yağmur Kaçağı*
- *Ben Sana Mecburum*
- *Bela Çiçeği*
- *Yasak Sevişmek*
- *Tutuklunun Günlüğü*
- *Böyle Bir Sevmek*
- *Elde Var Hüzün*
- *Korkunun Krallığı*
- *Ayrılık Sevdaya Dahil*
- *Kimi Sevsem Sensin*

ABCDE

43. Parçada başkarakteri ve olay örgüsü verilen roman Saatleri Ayarlama Enstitüsü'dür.

ABCDE

44. Verilen metin bir küçürek öykü örneğidir. Seçenekler içerisinde küçürek öykü yazan sanatçı Ferit Edgü'dür.

ABCDE

45. Romanda kolaj tekniği, kabaca farklı içeriklere, niteliklere, statülere sahip metinlerin romanın geneline, ana metne yayılmasıdır. Bu farklı nitelikteki metinlere sözlük ya da ansiklopedi maddesi, çalışma notu/müsvedde, dipnot, gazete yazısı, yemek tarifi, takvim yaprağı, mektup, günce örnek verilebilir. Kronolojik olarak önce modernist, sonra post-modernist romanlar içerisinde kendine sıkça yer edinmeye başlamıştır.

ABCDE

46. Parçada verilen açıklama aracılığıyla işaret edilen tür denemedir. B seçeneğindeki eser ise bir deneme değil Cahit Sıtkı Tarancı tarafından kaleme alınmış bir şiir kitabıdır.

Seçeneklerdeki eserlere göz atalım.

Mavi ve Kara - S.Eyuboğlu

Bu Ülke - Cemil Meriç

Karalama Defteri - Nurullah Ataç

Yaşadığım Gibi - Ahmet Hamdi Tanpınar

ABCDE

47. İçeriğinden söz edilen Koçyiğit Köroğlu adlı tiyatro oyunu Ahmet Kutsi Tecer'e aittir.

Ahmet Kutsi Tecer'e ait önemli tiyatro eserleri ise şunlardır.

- *Köşebaşı*
- *Koçyiğit Köroğlu*
- *Beş Mevsim*
- *Bir Pazar Günü*
- *Satılık Ev*

ABCDE

48. Verilen metin soyut bir anlatıma, çağrışımlara dayalı bir üsluba sahiptir. Metin serbest nazım özelliğini göstermektedir.

C, D, E seçeneklerindeki isimler daha çok redif ve kafiyeyle bağlı şiirler yazan sanatçılardır.

A seçeneğindeki Orhan Veli de serbest nazmı kullanır, Orhan Veli şiiri günlük hayatı ve sıradan insanı, sıradan olayları biraz da mizahi bir üslupla konuşma diline yakın bir anlatımla ele alır. Bu yüzden Orhan Veli'yi alamayız. Parça, İkinci Yeni şiirinin atmosferini yansıtmaktadır. Bu anlamda Turgut Uyar'dan alınmıştır yorumunu yapabiliriz.

ABCDE

49. Parçada tanıtılan akım Parnasizmdir.

Parnasizm kısaca şiirde realizm olarak da değerlendirilir.

Şiirin biçimsel özelliklerine ve dile gösterilen özen-den ötürü klasisizme geri dönüş olarak da yorumlanmıştır.

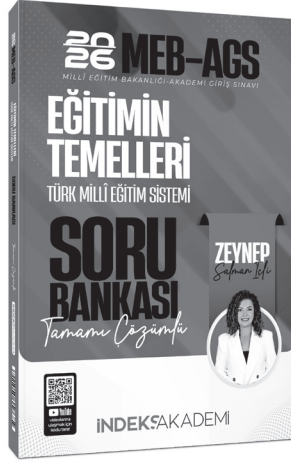
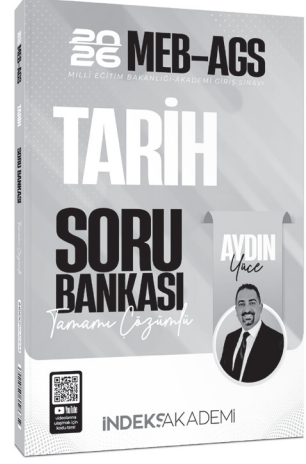
ABCDE

50. B seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır.

Ses ve Öfke adlı roman William Faulkner'a aittir.

ABCDE

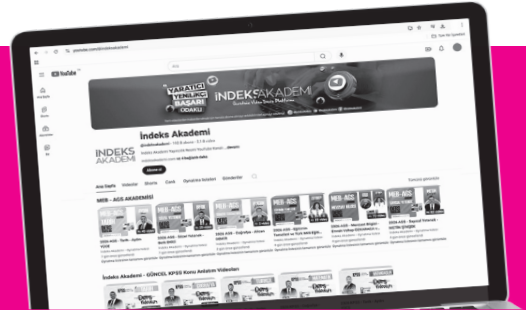
KPSS, AGS, ÖABT, DGS, ALES, HÂKİMLİK, YKS ve TÛM SINAV KİTAPLARI BURADA!

YouTube Kanalımıza
Abone Ol!

 indeksakademi

Ücretsiz Video Derslerden Sende Faydalan!

Tüm Yeniliklerden Haberdar Olun!

@indeksakademi @indeksakademi @indeksakademi

eğitimuzem

www.egitimuzem.com

Uzaktan Eğitim Platformu

KİTAPLARIMIZ SÜREKLİ
GÜNCEL!

Kitaplarımızdaki
güncellemeleri
QR kodu okutarak
inceleyebilirsiniz.

İNDEKS
AKADEMİ

Kitabevi Yayıncılık Bilişim Danışmanlık
Ticaret Limited Şirketi
İvedik OSB 1354. Cad. Fora İş Merkezi No: 138/8
Yenimahalle/ANKARA

Kitaplar hakkında bilgi ve önerileriniz için;

0850 888 0 880

0850 303 06 76